

sig med Fæsteren om Landgildet, paa hvilken Maade de kunde. Jeg skal ikke forbyde mig i, hvilken Indskyldelse dette kan have havt, men saameget vil jeg bemærke, at saaledes som Forholdet her er, vil det nærmest være Godseieren, der har Fordeel heraf. Jeg tænker just paa en Rignelse, som den ærede Minister ved en anden Leilighed har brugt, og som jeg troer vilde passe her. Naar man tænker sig Fæstebondestanden staaende i Forening med Staten som en Person, og Staten saa siger til Godseieren: Naar du gjør det, saa maa du — det gif Ministerens Rignelse ud paa — rykke et Haar af mit Hoved, saa kan man blive ved at rykke saa længe, at Hovedet bliver skaldet. Jeg troer, at hvad der blev anført med Hensyn til Udskiftningen, ogsaa vil kunne udføres her, idet nemlig Landgildet eller Indskiftningen kunde blive forhøjet saa meget, at det, om jeg maa bruge dette Udtryk, vilde være en Ubillighed.

Jeg skal ikke opholde mig længere ved dette Punkt, men jeg troer, at det vil heraf gaa fremgaa, at hvis det skulde lægges i en Bægtismaal, hvad der er til Fordeel for den ene Part, og hvad for den anden Part, saa vilde Godseieren faae en betydelig Overvægt. Naar jeg desuagtet efter disse Udtalelser agter at stemme for Lovforslaget, saa er det meest paa Grund af, at den Tanke, der gaaer igjennem det — det skal jeg ikke nægte — er at ville virke til frivillige Overenskomster. Men ikke alene det; ifølge den hele Tanke, der er udtalt i § 2 ligesom i flere Paragrapher, forekommer det mig, at man ved at stemme for Loven endnu mere slutter sig til de Anstuelser, der i flere Aar have gjort sig gjældende i Lovgivningen, den Anstuelse nemlig — ikke om en juridisk Ret, thi det maa jeg jo ikke sige — men om en Sædvaneret. Jeg troer, at der i Vedtagelsen af Loven vil ligge et vigtigt Moment til at gjøre denne Anstuelse fastere og sikrere. Naar jeg stemmer for Lovforslaget, vil jeg fremdeles bede bemærket, at det er for at slutte mig til, hvad den ærede 5te Landstingsmand for 2den Kreds (B. Christensen) har udtalt, at nemlig det, at en saadan Lov er kommen frem og er bleven behandlet og ved-

taget her i Thinget, vil gjøre det bitterligt og klart for Alle og Enhver, at Regjeringen, den lovgivende Magt, har Ret til at skride ind og ordne disse Forhold, og endelig vil jeg tilføje som en Grund, hvorfor jeg stemmer for Loven, at selv om den ikke i Gæt og Mæt er saaledes, som jeg kunde ønske den, vil jeg dog haabe, at den, naar den kommer paa et andet Sted og bliver behandlet der, da mulig vil kunne undergaae Forandringer i den ønskelige Retning, og som jeg da vil haabe ogsaa ville blive vedtagne her i Thinget. Jeg kan i saa Henseende ikke slutte mig til den ærede Ordfører, naar han udtalte, at der var al Grund for Folkethinget til ikke at skyde Loven fra sig i den Skikkelse, hvori den nu er vedtaget; thi de af mig i Forbindelse med et andet æret Medlem stillede Minoritetsforslag ere dog ikke blevne forkastede med en større Majoritet, end at der godt kunde være Anledning til at gjenoptage dem i Folkethinget, og hert har jeg fundet Understøttelse hos den ærede 6te Landstingsmand for 6te Kreds (Bloug).

Formanden: Maaskee jeg dog maatte gjøre den Bemærkning at det neppe er parlamentarisk rigtigt ved en Lov, som Landstinget er ifærd med at afgive sin Stemme over, at henvise til dens Forandring i det andet Thing som noget Unskeligt.

Willing: Jeg beder den ærede Formand om Undskyldning, men da Saadant tidligere er hittret her i Aften, troede jeg ogsaa, at jeg var beføiet dertil.

Formanden: Jeg har ikke hørt Saadant blive hittret.

B. Christensen: Det er hittret af Ordføreren.

Formanden: Saavidt jeg har opfattet den ærede Ordfører, har han ikke udtalt noget Duffe om Lovens Forandring i det andet Thing.